

TOPOLA OPLENAC SRBIJA

- Dobrodošli u Topolu
- Oplenac - brdo kraljevskog sjaja
- Hram Sv. Đorđa,
mauzolej dinastije Karađorđević
- Kuća kralja Petra I
- Vinogradareva kuća
- Karađorđev konak
- Oplenački put vina
- Manifestacije
- Smeštaj
- Gastronomija
- Još nešto...

DOBRODOŠLI U TOPOLU

*Turistička organizacija
"Oplenac" Topola*

Topola je gradić u centralnoj šumadijskoj regiji, nastao na desnoj strani rečice Kamenice, gde je postojalo veliko i razgranato drvo topole, pod čijom su krošnjom mesto za predah i odmor nalazili trgovci i putnici namernici. Prvi pisani tragovi o samom naselju datiraju iz vremena austro-ugarskih popisa iz 1718. godine.

Opština Topola je jedna od sedam opština šumadijskog okruga. Prostire se na 356 km² na kojima živi 25.292 stanovnika. Opštinu pored naselja gradskog tipa, same Topole sa 5.422 stanovnika, čini još 30 seoskih naselja.

Topolsku opštinu karakteriše moderna lokalna samouprava, koja je u poslednjih nekoliko godina dosta uložila u razvoj infrastrukture, tako da Topola danas ima 270 km kategorisanih i 800 km nekategorisanih puteva, oko 70 km gradske vodovodne mreže, kao i magistralni cevovod u dužini od 15 km.

Plodno zemljište i umereno-kontinentalna klima pogoduju poljoprivredi tako da je ona vodeća privredna grana, a razvoju vinogradarstva se pridaje posebna pažnja pa se ono smatra delatnošću od posebnog značaja.

Pored poljoprivrede, Opština Topole se svim snagama okreće ubrzanim razvoju turizma, koji bi kao privredna grana trebalo da predstavlja okosnicu budućeg razvoja Opštine.

Topola je od Beograda udaljena 80 km, 220 km južno od nje se nalazi Niš, a 280 km severno Subotica, tako da njen povoljan geografski položaj na raskršću puteva, sam po sebi, čini Topolu nezaobilaznom turističkom destinacijom koja pleni bogatstvom kulturno istorijskog nasleđa, pričama o prošlosti i sadašnjosti, kraljevima i zadužbinarima, čuvenim kraljevskim vinima i vinogradima.

Topola se zajedno sa Rasom i Studenicom smatra izvorишtem novije srpske istorije. Karađorđeva prestonica i strateško naselje, Topola je bila i ostala mesto koje nadahnjuje tradicijom i kulturom, patriotizmom i pravoslavljem, neguje sećanja na slavne pretke i usmerava buduće naraštaje.

OPLENAC - BRDO KRALJEVSKOG SJAJA

Oplenac, brdo na čijim se obroncima prostire Topola, ime je dobilo po oplenu - drvenom delu za stara zaprežna kola, koji se pravio od stabala hrasta kojim je čitav prostor od davnina obilovao.

Sagradišti u Topoli utvrđeni grad i porodičnu kuću, veliki srpski vožd Đorđe Petrović - Karađorđe je postavio temelje kako bi njegovi potomci od male varoši načinili mesto kraljevskog sjaja i nastavili tradiciju srpskog zadužbinarstva.

HRAM SVETOG ĐORĐA, MAUZOLEJ DINASTIJE KARAĐORĐEVIĆ

Na vrhu Malog Oplena, na nadmorskoj visini od 347 metara, uzdiže se Crkva svetog Đorđa i Mauzolej kraljevske porodice Karađorđević, bela petokupolna građevina, prefinjenih oblika i materijala, građena u kombinaciji srpsko -vizantijskog stila, a po projektu arhitekte Koste J. Jovanovića, u periodu od 1910. do 1930. godine. Crkva je sadžbina kralja Petra I Karađorđevića, unuka velikog vožda Karađorđa.

Jedna od najsnažnijih karakteristika hrama kao građevine je njena unutrašnja dekoracija, rađena u mozaiku koji se prostire na površini od 3.570 m². Specijalna vrsta mozaičke staklene paste rađena je u Muranu kod Venecije (Italija), dok je mozaik u kompozicije slagan u Nemačkoj. Neverovatnih

15.000 nijansi boja i pozlata četrnaest i dvadeset karatnog zlata na preko 40 miliona mozaičkih kockica, Mauzolej na Oplencu svrstavaju među prvih nekoliko u svetu po površini i po tehnici kojom je mozaik rađen.

Na zidovima oplenačkog hrama, na jednom U naosu hrama, prostorom dominira polijeleaf – centralno rasvetno telo, namenski rađeno za Oplenac. Liven je od sakupljenog pobedničkog oružija sa Kajmakčalana u obliku krune srednjovekovnih srpskih vladara koja je svojim unutrašnjim delom okrenuta naopako – simbolično, u znak žalosti za izgubljenim carstvom na Kosovu 1389. godine.

U tišini oplenačkog hrama svoj večiti spokoj našlo je pet vladara dinastije Karadžorđević i 24 člana najuže porodice.

U dva sarkofaga od venčačkog mermera, na dva počasna mesta u južnoj i severnoj pevnici, na gornjem prostoru crkve počivaju rodonačelnik dinastije - vožd Prvog srpskog ustanka Đorđe Petrović – Karađorđe (1762-1817) i njegov unuk, ktitor hrama, kralj Petar I Karađorđević (1844-1921). U kripti, na pločama od dečanskog oniksa, nalaze se imena još trojice vladara - kneza Aleksandra Karađorđevića, sina Karađorđevog, koji je Srbijom vladao od 1842. do 1858., kralja Aleksandra I Karađorđevića, ubijenog prilikom zvanične posete Francuskoj u Marseju, 1934. godine kralja Petra II.

Znalački ukomponovani u ambijent oplenačkog brda, monumentalne spoljašnosti i sa precizno odabranim mestom gde su podignuti, sa bogatstvom filigranske ornamentike i savršenog mozaika, crkva na Oplencu i mauzolej dinastije Karađorđević predstavljaju biser kulturno - istorijskog nasledja Topole i Oplena.

KUĆA KRALJA PETRA I

Gradivši hram na Oplencu, kralj Petar je 1912. godine, naspram velelepnog zdanja, podigao za potrebe sopstvenog boravka malu letnju rezidenciju – danas poznatu kao Petrovu kuću. Potpuno sačuvane građevinske autentičnosti, letnja kuća kralja Petra je još 1935, posle ubistva kralja Aleksandra I pretvorena u Muzej venaca i relikvija. Danas je u njoj galerija sa tematskim postavkama vezanim za dinastiju Karađorđević.

Nedaleko od Petrove kuće, u centralnom delu oplenačkog parka, koji je proglašen za prostorni prirodni memorijalni park Oplenac, nalaze se vile kralja Aleksandra i kraljice Marije, u kojima danas povremeno borave članovi kraljevske porodice Karađorđević.

VINOGRADAREVA KUĆA

Na ulazu u memorijalni park Oplenac, sa leve strane glavne od oplenačke kapije, nalazi se zgrada podignuta 1911. godine u starom šumadijskom stilu, koja je sve do 1936. u više navrata dograđivana. U nju se tada uselio upravnik kraljevih vino-grada i podruma i od tada je poznata pod imenom „Vinogradareva kuća“. Prostor ove kuće je pretvoren u galeriju, a u njoj se od 2005. nalazi legat poznatog slikara Nikole Graovca koji je poslednje decenije života proveo na Oplencu.

KARAĐORĐEV KONAK

Od čitavog utvrđenog Karađorđevog grada, koji je sam vožd zidao od 1810. do 1812. i koji je u tom trenutku predstavljao najznačajniji građevinski poduhvat, danas su sačuvani i rekonstruisani samo delovi: glavni deo porodične kuće, jedna odbrambena kula, Crkva Rođenja Presvete Bogorodice i škola.

Pod krovom konaka danas je stalna memorijalna izložba „Vožd Karađorđe“ koja govori o vremenu ustanka i samom Karađorđu. Pored portreta velikog vožda, njegove supruge Jelene i saboraca koji su uz njega vojevali protiv turske tiranije, u postavci značajno mesto zauzimaju Karađorđeve lične stvari. U predvorju kuće velikog vožda, goste dočekuje Karađorđev liveni top iz 1812. godine, čuveni aberdar – glasnik, kome danas nedostaje desna ručka. Nju je u slavu slavnog pretka, u osnovu svoje krune ugradio kralj Petar I, simbolično povezujući svoju vladavinu sa vremenom vlادавине rodonačelnika čuvene dinastije.

OPLENAČKI PUT VINA

Budući da opština Topola svoj razvoj bazira istovremeno na razvoju kako poljoprivrede tako i turizma, čuvena kraljevska, oplenačka vina ponovo nalaze svoj put. Hiljade turista svoju posetu Topoli i Oplencu imaju prilike da „krunišu“ obilaskom Kraljevske vinarije u podnožiju Oplenca, koju je podigao kralj Aleksandar I Karađorđević još 1930. godine, kao i posetom moderne Vinarije Aleksandrović u selu Vinči udaljenom 4 km od Topole.

Predeo oko Topole i Oplenca od davnina je poznat po spravljanju kvalitetnih i ukusnih vina, koja su se mogla naći na trpezama dvorova širom Evrope. Kraljevska vinarija danas proizvodi vina ograničenih količina, od grožđa visokokvalitetnih sortnih zasada samo iz sopstvenih vinograda, čija je površina oko 11 hektara. Tradicija kraljevskog spravljanja i uživanja u dobrim vinima danas je turistima nadohvat ruke u bocama iz Kraljevske vinarije.

Selo Vinča svojim imenom (Vincea) direktno asocira čime se stanovništvo ovog kraja od davnina bavilo. Porodica Aleksandrović se više od 70 godina bavi vinogradarstvom i vinarstvom, a danas je Vinarija Aleksandrović najmodernija vinarija čiji je imperativ proizvodnja vrhunskih vina na oko 40 hektara vinograda zasadjenih visokokvalitetnim sortama. Sa požutele recepture dvorskog podrumara Živana Tadića nastale su nove stranice Vinarije Aleksandrović i vrhunskih vina za sva vremena.

Danas je u Topoli radi i Udruženje vinara i vinogradara Opštine Topole, čije članove čine registrovani proizvođači vina i rakija. Udruženje ima svoje prostorije u Topoli čija su vrata uvek otvorena za zainteresovane turiste.

MANIFESTACIJE

Pored spomenika kulture od izuzetnog značaja i bogatog kulturno - istorijskog nasleđa, bogatstvo turističke ponude Topole pruža još mnogo mogućnosti za upoznavanje tradicionalnog nasleđa ovog kraja Šumadije.

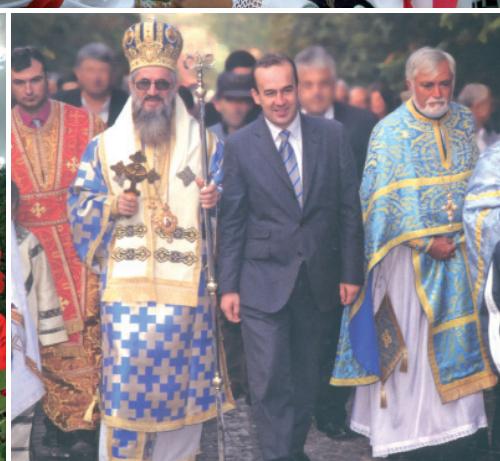
Svake godine, drugog vikenda u oktobru još od 1962. godine u Topoli se u čast vina i grožđa održava tradicionalna privredno-turistička manifestacija Oplenačka berba. Tih oktobarskih dana Topola postaje mesto u koje se sa svih strana „sliju“ desetine hiljada turista i posetilaca koji tri dana slave berbu grožđa i degustiraju nadaleko čuvena oplenačka vina. Panađurski doživljaj upotpunjuje se i oplemenjuje smotrom Sabora izvornog narodnog stvaralaštva, tako da narodne pesme i igre izvornih igračkih i pevačkih grupa, sa oko 700 učesnika, Oplenačkoj berbi daju nezaboravan pečat.

Panađuri ili u narodu poznatije „vašari“ u Topoli se svetuju još od vremena kneza Aleksandra, sina Karađorđevog. Tako se hiljade Topolaca, ali i gostiju sa svih strane nađu na ulicama Topole i slave Petrovdan (12.juli) i Malu Gospojinu (21. septembar) kada je i slava Opštine Topola.

Topolu godišnje poseti oko 100.000 registrovanih turista iz čitavog sveta pa je za verovati da se dobar glas daleko čuje.

Svoje doživljaje i uspomene iz Topole turisti mogu upotpuniti obilaskom srednjovekovnih manastira na obroncima planine Rudnik: Nikolja, Blagoveštenja i Voljavče.

Opština Topola i selo Lipovac domaćini su tradicionalne Slikarske kolonije Lipovac koja u kontinuitetu traje od 1973. godine. Blizu 400 eminentnih slikara učestvovalo je radu Kolonije.

SMEŠTAJ

Nalazeći se u izuzetnom okruženju prirode i čistog vazduha sa velikom koncentracijom ozona i uređenim trim stazama u parku Oplenac (87 ha), Topola nudi odlične uslove za aktivan odmor.

Topola raspolaže raznovrsnom strukturom smeštajnih kapaciteta od standardnog hotelskog smeštaja (**), smeštaja u hostelu, privatnog smešataja, i to od luksuznih apartmana do soba sa jednom, dve i tri *.

Ukupan smeštajni kapacitet hotelskog tipa iznosi oko 100 ležajeva, dok je u hostelima i motelima Topola kategorisala preko 120 ležajeva. Ukupan smeštaj u domaćoj radinosti iznosi oko 50 ležajeva.

Ukupna ponuda daje dobru osnovu za smeštaj gostiju kod organizacije svih vidova turizma - od tranzitnog, izletničkog do vinskog i sportskog.

GASTRONOMIJA

Netaknuta i očuvana priroda, gostoljubivost i topla šumadijska duša, ukusna nacionalna kuhinja i dobra kapljica hrane dušu i telo, i svakog posetioca pozivaju da ponovo dođe i sve iznova doživi na novi i drugačiji način.

Pored hotela "Oplenac" sa tradicionalno kvalitetnom kuhinjom, trpeze topolskih restorana: „Stara varoš“, „Restoran etno vožd“, „Jezero“, „Kapetanovi vinogradi“ - turistima nude specijalitete domaće srpske, ali i internacionalne kuhinje.

JOŠ NEŠTO...

Predeli šumadijskih sela, njihovi industrijom netaknuti mirisi i boje, turistima otkrivaju mogućnosti uživanja u otvorenim bazenima. Nekoliko kilometara od Topole, u naselju Vaganac, nalazi se otvoreni bazen „Bajkal“, moderno uređen sa restoranom i barom na otvorenom, dok se drugi „Sunčani breg“ nalazi u selu Ovsište, udaljen od Topole oko 10 km. Oba se otvaraju polovinom juna i ucrtani su u turističku kartu Opštine Topola.

ТОПОЛА TOPOLA

TOPOLA OPLENAC SRBIJA

Turistička organizacija “Oplenac” Topola
Bulevar Kralja Aleksandra 18, 34310 Topola, Srbija
Tel/faks: +381 34 811 172

www.topolaoplenac.org.rs
info@topolaoplenac.org.rs